

Інституційний репозитарій відкритого доступу до наукової інформації

Жанна Мина

Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,

E-mail: Zhanna.Shijaniuk@gmail.com

The transformation of libraries in the new institutions using information and communication technologies and transfer of conventional storage of documents into information centers with the ability of remote access to information are considered.

Ключові слова – бібліотека, електронний архів, електронний репозитарій, програмне забезпечення.

Вступ

Інституційний репозитарій — це електронний архів для тривалого зберігання, накопичення та забезпечення тривалого та відкритого доступу до результатів наукових досліджень, що проводяться в установі. Більшість інституційних репозитаріїв засновані на вільному програмному забезпеченні. Використання та розвиток репозитаріїв підвищує якість наукової комунікації та сприяє підтримці наукової діяльності. Зокрема, підвищується індекс цитувань праць, забезпечується постійне або тривале їх зберігання.

Основна частина

Перетворення традиційних бібліотек в нові установи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та трансформація звичайних сховищ документів у інформаційні центри з можливістю віддаленого доступу до інформації, зумовлені постійним ускладненням бібліотечно-інформаційних технологій та насичення їх технічними і комунікативними складовими.

Так, у електронному науковому архіві – інституційному репозитарії НУ "Львівська політехніка" розміщено повнотекстові матеріали конференцій, журналів, вісників, ін.. Науковцям пропонується розміщувати свої опубліковані роботи з метою їх популяризації у мережі Інтернет. Електронний варіант наукової роботи у форматі pdf, doc, rtf.. Репозитарій постійно індексують такі пошуківці як Google, Google Scholar, український харвестер, OpenAIR, Registry of Open Access Repositories, OpenDOAR.

Електронний науковий архів Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка» наявний у багатьох міжнародних каталогах, реєстрах та спеціалізованих базах

даних. Документи електронного архіву відмінно індексуються пошуковими системами. Це сприяє їх легкому виявленню, що відповідно підвищує ймовірність їх активного використання та цитування іншими науковцями. Станом на 2014 р. у Світовому рейтингу репозитаріїв (The Ranking Web of World repositories) електронний архів посідав 392 місце серед 1746 світових і 3 місце серед 36 репозитаріїв України [3].

Для розміщення наукових та навчальних документів у електронному архіві надсилається лист адміністратору, у якому зазначається посада та тематика досліджень. Документи перед розміщенням у архіві проходять модерацію.

Для перегляду зібрань електронного наукового архіву НУ «ЛП» можна вибрати наступні фонди:

- Відкритий науковий архів, у якому містяться документи, що були розміщені зареєстрованими користувачами;
- Електронний архів Науково-технічної бібліотеки, який містить електронні матеріали, що були передані від видавництва Національного університету "Львівська політехніка", фізичних та юридичних осіб;
- Матеріали партнерів, у якому містяться документи, що не потрапили у вищенаведені фонди

Висновок

Таким чином, інституційний репозитарій забезпечує відкритий доступ до результатів наукових досліджень, які проводяться в університеті, через самоархівування; дає доступ до наукових досліджень університету для світової спільноти; зосереджує матеріали в одному місці; дозволяє зберігати інші електронні матеріали, в тому числі неопубліковані (т.з. „сіра“ література), таких як дисертації та технічні звіти.

Література

1. Електронний науковий архів Науково-технічної бібліотеки Національного університету "Львівська політехніка" [Електронний ресурс] - Режим доступу: [http:// http://ena.lp.edu.ua:8080/](http://http://ena.lp.edu.ua:8080/)
2. Інституційний репозитарій [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%B0%D
3. Сайт Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка». Електронний науковий архів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http:// library.lp.edu.ua/naukovyy-arhiv](http://library.lp.edu.ua/naukovyy-arhiv).